

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T
Datum: 3. februar 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 3. februara 2010.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO USMENOM ZAHTEVU VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA ZA
UVRŠTAVANJE U SPIS DOKUMENATA OZNAČENIH RADI IDENTIFIKACIJE
(MFI) D514-D518**

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz

Branioci optuženog:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

1. Ova odluka Pretresnog veća II (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) odnosi se na zahtev za uvrštavanje u spis pet dokumenata vezanih za svedočenje Slobodana Petkovića koji su na sudskom zasedanju 29. januara 2010. usmeno podneli branioci Vlastimira Đorđevića (dalje u tekstu: odbrana).

A. Proceduralni kontekst

2. Odbrana je 4. januara 2010. podnela zahtev za uvrštavanje u spis pismenih izjava i transkripata ranijih iskaza 22 svedoka datih pred Međunarodnim sudom. Veće je 22. januara 2010. delimično odobrilo zahtev i rešilo, između ostalog, da delovi pismene izjave i transkripta iskaza jednog svedoka u predmetu *Milutinović*, Slobodana Petkovića, koji se odnose na lokacije van Kosova ili predstavljaju iskaze veštaka ne treba da budu uvršteni u spis u ovom predmetu. Slobodan Petković dao je iskaz na ovom suđenju 29. januara 2010. Tokom njegovog iskaza odbrana je predložila uvrštavanje u spis pet dokaznih predmeta. Ona je takođe zatražila odobrenje da jedan od njih, (dokument br. 1792), doda na svoj spisak dokaznih predmeta podnesen na osnovu pravila 65ter Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik). Veće nije odobrilo uvrštavanje u spis dotičnih dokumenata u to vreme, ali ih je u svrhu identifikacije označilo kao MFI D514, MFI D515, MFI D516, MFI D517, odnosno MFI D518, do daljnog razmatranja usmenog zahteva.

B. Merodavno pravo

3. Na osnovu pravila 89(C) Pravilnika Veće može prihvatiti svaki relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrednost. Kao opšte pravilo, dokumenti predloženi za uvrštavanje u spis moraju biti u dovoljnoj meri pouzdani¹ i relevantni² za pitanja u predmetu da bi imali

¹ Žalbeno veće je razjasnilo da "[d]okazni predmet može biti toliko manjkav u odnosu na pokazatelje pouzdanosti da nema 'dokazne vrijednosti' te je zbog toga neprihvatljiv", v. *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-AR73.5, Odluka po žalbi u vezi s izjavom preminulog svjedoka, 21. juli 2000., par. 24. V. takođe *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokumentarnih dokaza, 10. oktobar 2006, par. 10 (gde se citira *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu odbrane o dokazima iz druge ruke, 5. avgust 1996. godine, par. 15, u kom je Pretresno veće zaključilo da "ukoliko ponuđeni dokazi nisu pouzdani, oni sigurno neće imati dokaznu vrijednost"). V. takođe *Tužilac protiv Mrkšića i drugih*, predmet br. IT-95-13/1-T, Odluka po zahtevu Mileta Mrkšića za uvrštavanje dokumenata u spis, 21. novembar 2006; *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka s poverljivim dodacima od A do E, 14. maj 2007.

dokaznu vrednost. Strana u postupku koja predlaže uvrštavanje dokumenata u spis dužna je da pokaže njihovu relevantnost i pouzdanost kako bi opravdala njihovo prihvatanje.³ Veće može izuzeti dokaz na osnovu pravila 89(D) Pravidnika ako njegovu dokaznu vrednost suštinski nadmašuje potreba da se obezbedi pravično suđenje.

C. Diskusija

4. MFI D514 je dokument od 5. marta 1999. godine koji je potpisao general Panić iz Generalštaba VJ. Taj dokument ukazuje na to da su prema obaveštajnim podacima VJ snage NATO u Iraku koristile i koriste municiju sa osiromašenim uranijumom. Taj dokument sadrži tabelu oružja u kojima je, kako se veruje, korišćen osiromašeni uranijum. U tom dokumentu se traži da Generalštab VJ prikupi informacije o tome da li snage NATO koje su raspoređene ili treba da budu raspoređene u Makedoniji imaju tu vrstu municije, koje konkretno jedinice imaju ovu vrstu municije i u kojim količinama. Po mišljenju Veća, MFI D514 nije u dovoljnoj meri relevantan i nema dovoljnu dokaznu vrednost za uvrštavanje u spis. Mada je Slobodan Petković u svom iskazu potvrdio da je sastavio dotični dokument,⁴ izvori informacija koje su u njemu sadržane i osnovi na kojima se temelje izražena verovanja ostaju nejasni. U odsustvu svih takvih informacija dokument nema dovoljnu dokaznu vrednost da bi bio uvršten u spis. Pored toga, relevantnost nekog dokumenta kojim se nastoje dokazati vrste municije koje su na raspolaganju NATO za navode u ovoj Optužnici nisu pokazane. MFI D514, stoga, neće biti uvršten u spis.

5. MFI D515 je dokument koji je potpisao Slobodan Petković. Premda izgleda da se radi o dokumentu od 12. februara 1999, svedok je u svom iskazu u sudnici naveo da je dokument sastavljen 12. jula 1997.⁵ U navedenom dokumentu navodi se da su snage NATO koristile radioaktivno oružje na teritoriji Bosne i Hercegovine i on sadrži detaljan opis oružja za koja se veruje da su tamo korišćena, uključujući fizički opis, *modus operandi* i potencijalno dejstvo. U tom dokumentu se dalje izražava verovanje da vrste municije za koje se smatra da su korišćene u Bosni i Hercegovini mogu biti korišćene protiv ciljeva na Kosovu i navode

² "[D]okazi su prihvatljivi samo ako su relevantni, a relevantni su samo ako imaju dokaznu vrijednost", v. *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C), 7 jun 2002, par. 35.

³ *Tužilac protiv Boškenskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka s poverljivim dodacima od A do E, 14. maj 2007.

⁴ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudska sednica od 29. januara 2010, T. 10477.

⁵ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudska sednica od 29. januara 2010, T. 10479.

mere koje bi trebalo preduzeti "kako bi se ustanovila radioaktivna opasnost". Slobodan Petković u svom iskazu tvrdi da je namera tog dokumenta bila da se upoznaju podređene jedinice sa vrstom municije koja bi bila korišćena ako bi došlo do vazdušnih napada.⁶ Taj svedok je u svom iskazu dalje naveo da je dotični dokument zasnovan na izveštaju stručne komisije čiji je on bio član, koji je posetio Bosnu i Hercegovinu 1997. godine i tamo prikupio municiju i prebacio je u institut u Vinči u Srbiji, gde je ta municija analizirana. Slobodan Petković je u svom iskazu rekao da su delovi tog dokumenta zasnovani na informacijama o efektima osiromašenog uranijuma pronađenim u stručnim knjigama, na internetu i u štampi.⁷

6. Iz gorenavedenog opisa proizlazi da delovi MFI D515 upućuju na događaje koji su se desili van teritorije Kosova i koji su prethodili događajima koji se navode u Optužnici. Ti delovi nemaju nikakvu očitu relevantnost za pitanja u predmetnoj optužnici i koja su stoga na toj osnovi neprihvatljiva. Značajni delovi tog dokumenta sadrže tehničke informacije u vezi sa specifičnim oružjem i municijom, koja je po svojoj prirodi stručna. Slobodan Petković nije predložen kao vještak na osnovu pravila 94bis Pravilnika. Iskaz svjedoka o činjenicama u vezi s tako složenim tehničkim pitanjima ima ograničenu ili nikakvu dokaznu vrednost i nije od nikakve pomoći Veću. Veće takođe napominje da predloženi iskaz ne upućuje na municiju koja je stvarno korišćena na Kosovu nego na municiju koja bi mogla da bude korišćena na Kosovu ako dođe do vazdušnih napada, i stoga je spekulativna. Čak i da se Veće moglo uveriti da je dotični iskaz inače prihvatljiv, navedeni dokument ne bi bio prihvatljiv na toj osnovi. Zbog toga, MFI D515 neće biti uvršten u spis.

7. MFI D516 je dokument pod naslovom "Izveštaj o radioaktivnoj municiji i naoružanju snaga NATO" od 4. maja 1999. koji je potpisao Slobodan Petković. Taj dokument sadrži detaljne opise vrsta oružja i municije, za koje se kaže da je municija NATO koja sadrži osiromašeni uranijum, koji NATO može koristiti u slučaju kopnenog napada. Slobodan Petković u svom iskazu navodu da je dotični dokument sastavljen u svetlu mogućnosti da NATO pokrene kopnenu operaciju, kako bi podređene jedinice bile upućene u karakteristike te municije ukoliko ona bude upotrebljena.⁸ Po mišljenju Veća, tehničke karakteristike municije i oružja navedene u dokumentu predstavljaju dokaze veštaka i neprihvatljive su postojećim okolnostima. Pored toga, MFI D516 upućuje na municiju koja može biti korišćena

⁶ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudska sednica od 29. januara 2010, T. 10479.

⁷ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudska sednica od 29. januara 2010, T. 10481.

⁸ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudska sednica od 29. januara 2010, T. 10487.

u slučaju napada kopnenih snaga NATO na Kosovu, a ne na municiju koja je stvarno upotrebljena na Kosovu; dokument je spekulativan i nema nikakvu dokaznu vrednost za pitanja u ovom predmetu. MFI D516, stoga, neće biti uvršten u spis,

8. MFI D515 po svemu sudeći predstavlja dopis generalnog sekretara NATO upućen generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija od 7. februara 2000. U tom dopisu se potvrđuje da je municija s osiromašenim uranijumom korišćena tokom sukoba na Kosovu. U njemu se dalje konkretno navodi da je municija s osiromašenim uranijumom korišćena širom Kosova tokom stotinjak misija i da je upotrebljeno približno 31.000 projektila te municije. Dopis dalje ukazuje na to da je glavina tih operacija bila usredsređena na područje zapadno od puta Peć/Pejë-Đakovica/Gjakovë-Prizren, na području oko Kline, na području oko Prizrena i severno od Suve Reke/Suharekë i Uroševca/Ferizaj. Po mišljenju Veća, dotični dokument upućuje na događaje na teritoriji Kosova tokom predmetnog vremena i može biti relevantan za pitanja u ovom predmetu. Na njemu su zaglavljene NATO i potpis i stoga se čini da je dovoljno pouzdan da može biti uvršten u spis. Veće napominje da je kopija koja se trenutno nalazi u elektronskom sistemu za vođenje suđenja veoma lošeg kvaliteta, pri čemu su informacije u gornjem delu stranice delimično nečitke. Odbrana bi trebalo da zamenu sadašnju kopiju boljom kopijom ovog dopisa.

9. MFI D518 sadrži dve mape Kosova koje je svedok obeležio tokom svedočenja u sudnici. Originalne mape (dokument br. 1792) nisu na spisku dokaznih predmeta odbrane na osnovu pravila 65ter. Slobodan Petković u svom iskazu navodi da je prva mapa izrađena u Srbiji na osnovu informacija o lokacijama na kojima je korišćen osiromašeni uranijum. On je dalje u svom iskazu naveo da je druga mapa "verovatno" zasnovana na zapadnim izvorima i informacijama NATO i da su na njoj pokazani ciljevi koji su najviše gađani municijom koja sadrži osiromašeni uranijum.⁹ Veće napominje da nisu dostavljene nikakve informacije o poreklu dve mape i izvorima koji su korišćeni za njihovu izradu. Međutim, uzimajući u obzir sadržaj MFI D517, Veće je spremno da odobri njihovo uvrštavanje u spis, pri čemu odluka o njihovom prihvatanju nema nikakvog uticaja na težinu koju će Veće pridaati tim mapama kada bude ocenjivalo dokaze u celini.

Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 89(C) i 89(D) Pravilnika, Veće

⁹ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudska sednica od 29. januara 2010, T. 10498.

DELIMIČNO ODOBRAVA Zahtev i **NALAŽE** sledeće:

- Dokument br. 1792 biće dodat na spisak dokaznih predmeta odbrane na osnovu pravila 65ter;
- MFI D517 i MFI D518 biće uvršteni u spis;
- MFI D514, MFI D515 i MFI D516 neće biti uvršteni u spis.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija merodavna.

Dana 3. februara 2010.
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]